

ER IS NIET VEEL NODIG

Er is niet veel nodig voor een gedicht,
vaak zijn de meeste woorden overbodig.
Je dooft gewoon het licht. En in het zwart
dat zijn contouren trekt rondom je hart,
duiken enkele uitgespaarde, moeizaam
vergaarde zinnen op. Als gladde vissen
die je telkens weer uit handen glijpen
wanneer je denkt: eindelijk heb ik beet.

Wacht op het weinige en maak een kom
van je palmen. Je vangt twee vissen op,
je laat ze vrijuit zwemmen, wennen, en
je kijkt waarheen hun verlangen ze voert.
Met de kruimels van je dagelijks brood
voed je ze, ze raken wel met jou vertrouwd.
Je zwijgt, je luistert, wil hun stilte vatten
en wordt ten slotte zo hun deelgenoot.

Dan laat je ze vallen, op een wit blad.
Ze spartelen eerst nog wat tegen maar
vinden een plek in het nieuwe gegeven:
dat ze alleen zullen zijn en de glans
van hun schubben slechts door één enkeling
wordt gezien. Dat de hand die hen tot leven
schreef enkel bij hen bleef tot hij bekende
dat hij ze waarschijnlijk beter had verzwegen.

DE BRIEF

Ik heb vanmorgen een brief op de post gedaan.
Een brief naar mezelf. Het was de hoogste tijd.
Ik wou mezelf verrassen, maar hield het kort.
Om een bondig antwoord niet in de weg te staan.
Kort is goed. Lange brieven kan ik niet meer aan.

Het was een lieve brief. Daar heb ik op gelet.
Geen laars die bruut een hak zet en de voordeur ramt.
Veeleer een handschoen, zwart, behoedzaam, elegant.
Hij zou zich waardig kenbaar maken. Druppelsgewijs.
Want weten en vergeten houden best gelijke tred.

Nooit zeilden de uren zo wachtersmoe voorbij
als toen. Nooit keek ik ongeduriger uit naar
iets dat ik schreef. Ik hoorde uitsluitend nog mijn
hartenklop in mijn pompende keel. Maar toen hij
op de deurmat viel, hield het overrompelende op.

Ik zag de hachelijke weg die hij was gegaan,
de rimpels die hij gaandeweg had opgelopen,
de afdruk van de vingertoppen die hij liefst
ontlopen was. Ik heb hem niet opengedaan.
Het had geen zin. Ik kon mezelf niet langer aan.

TOEN IK NOG EEN JONGEN WAS

1

Die goede oude tijd

Het ontwapenend lichaam waarin ik licht woonde
werd een verkrampde burcht omdat er een hand was
ingebroken die over mijn penis gleed, rondom
mijn ballen streelde en vroeg of ik stijf kon worden.
Zoals een man. Hoe kon ik in godsnaam weten
waarover hij het had, ik was twaalf, nog maar half.

Hij hing snuivend over me heen. Ik rook zijn zweet.
Hij maande me mijn best te doen tijdens de les
en dat hij mij zou helpen met die achterstand
indien ik elke week eens naar zijn kamer kwam.
Hij streelde mijn rug dan tussen mijn benen heen
en weer tot ik plots een vreemde stuwning voelde.

Zie je wel fluisterde hij terwijl een glimlach,
een alles begrijpende, haast vaderlijke hand
mij over de haren streek. Ik heb niet gehuild
die nacht. Later doken bandeloze schimmen op.
De volgende dag gelastte hij in de klas
dat Gods liefde zuiver en ondoorgrondelijk was.

TOEN IK NOG EEN JONGEN WAS

2

Ik was

Ik was een mooie lieve jongen. De lente had me aangeliikt. Een wolk verwijlde voor de zon die een volzin van een lach in mijn ogen schreef. Ik zag het onheil niet dat op me af kwam zeilen.

Ik zong de nachtegale na. Tot op de dag dat Hij zijn hand tussen mijn benen stak en ik van angst verstijfde. Terwijl het geloof, dat God van mooie lieve jongens hield, voor altijd brak.

Veel ging teloor. Door elke nacht sloop nu een hand. Een wacht marcheerde naast mijn slapen, op en neer. Ik sliep niet meer, woog mijn verdriet, wou dood omdat Heer Jezus aan vuile jongens geen schild meer bood.

Ik was een mooie lieve jongen. De zomer hief de loftrumpet, de vruchten rijpten aan hun tak. Ik vatte moed en stak een dagge in mijn hart maar vond geen onderdak, daar in het jongensgraf.

GESCHIEDENIS

Er is een vrouw, een jongen, nog een vrouw, de nacht,
de zoen van de ochtend, drie dochters en sneeuw, sneeuw.

Er is de dag, het klare, de pit, de sterren, de vacht
en het wachten in een kloppende pols, het wel
en wee van een lichaam. Er zijn de hel, en het vuur.

Er is het uur van de wolf, de zwanen, de duif,
de ranzige ruif waaruit zovelen eten.

Er is de plicht, het ware, pure, het geweten,
die strenge trechter waardoor ieder weten moet
om de rechter te kunnen zijn van het vergeten.

Er is het bij zich houden, het drukken aan de borst,
het door de vingers sijpelende en verijlende
licht, de weke korst, het droge brood, het bestaan,
de etterende wonden daaronder en het
besef dat ieder zijn kruisweg alleen moet gaan.

Er zijn de demonen, het niet kunnen wonen in
een liefde met haar droefenis. Er is het gemis
dat als een bliksembijl de dagen doorklieft.
Er is een kind naar wie je smacht, en een ander
op wie het zinloos wachten is. En er is dit:

Wij zijn geen toekomst meer, enkel geschiedenis.

NIETS

En niets bleef overeind. Hij kneep de laatste korrels uit zijn handpalm terwijl hij ontredder naar haar vingers keek die zich strekten, het ongewisse in. Er was niets meer, dat wisten ze, ze wisten elkaar.

En er verscheen geen einder meer, geen hemeling. Ze sloten elkaar op in een herinnering die ook de tand des tijds niet zou weerstaan. Zij bleef achter in de verdoffende steen die ze in zijn

ring had gezet. Hij zwom in haar rond, dreef af en vond alsnog geen uitweg uit het labyrint dat ze was. Hij groef zich schrijvenderwijze weg uit haar zwijgen en zag dat het huis van de stilte

vele kamers had waarin hij nog nooit was geweest. Omdat ze eigenlijk niet bestonden: Ze waren leeg en met geen enkele droom verbonden. Hij vroeg haar waar haar stilte uit wilde monden. Zij zweeg.

JE SLAAPT

Je slaapt het donker dicht. Ik zie de gang,
het schaarse licht waar je vooreerst doorheen
moest en de schaduw die al jarenlang
je voetstap is voorafgegaan, alleen.

De slaap sluit de demonen uit je hoofd
en lost ze op, hun stemmen en gebaren.
Wat zuiver is kan helen, en verdooft.
Maar nachten zijn doordeseemd van gevaren,

als weten zij wat ons te wachten staat.
Wij blijven slaven van het ongewisse;
de slaap verdonkert, wist ons uit en gaat.
Mijn lief, ik kan je klaarte niet meer missen.

DIALOOG MET MIJN LICHAAM

Lief lichaam, wacht in deze nacht niet langer
op de berijpte rook waarin de ochtend baadt,
het blauw dat nog vol schaduw zit, de flauwe pit
waaruit het morgenlicht als uit een schelp ontwaakt.

Blijf liggen, lichaam, lijf me niet in bij de hoop
die vaak wanhopig iedere vlam doorzindert.
Wees stil en stel geen vragen. Ik zal je dragen
zelfs als alles hindert, zelfs als niemand wil.

Wij hadden het goed met elkaar. Ik wist wel dat
daaraan een eind kon komen, maar nu ik hier
voortijdig wegijl en geen onderkomen vind,
geen dak, trek ik de nacht aan als een nieuwe vacht.

Haak je vast aan mijn huid, verstrijk niet in de gloed
die straks zijn dodelijke stralen op ons richt
en woeker in ons weefsel jaagt. Geef je niet bloot
en weiger elke kus die in je bloed liefde veinst.

HET BAD

Je neemt een bad. Het lijzige neerdrappend
zepige water ontspant je meteen. Waarschijnlijk
heb je de stemmen van de nimfen niet gehoord
die vermomd als libellen op je lichaam landen
en likkend verderschrijven aan één woord.

Je ligt in jezelf gekeerd, met de ogen dicht.
Er zijn het water, jij en het aanwassend schuim,
je lichaam en zijn traagte, het zweet op je hoofd.
En plots zilverpapier, een ritselende muis,
een merel op het dak, een rille vleugelslag?

In de regenboogbellen zie je de libellen
die hun vleugels over je heen hebben gebogen.
Je wil niet dat ze triest zouden worden, dat
ze weg zouden vliegen zonder te ontbloten
wat ze zich voorgenomen hadden te schrijven

op je buik. Je ligt klaar, bewegingloos als kroos
op een vijvervlak. En in dat bed wil je blijven.
Daar waar alle talen in elkaar samendrijven
en een onooglijk insect het innigste woord
in je binnenste eindelijk heeft vastgelegd.

BOOTVLUCHTELINGEN

De waarheid is een lekkende sloep die zinkt met tweehonderd mensen aan boord die dan nog hopen op een beter bestaan. Ze vertrekken, komen niet aan, en daartussen ongestoord: de Middellandse Zee

uitrollend op verhitte stranden waar menigeen de zonnebranden met zo weinig mogelijk olie te lijf wil gaan. Tot we zo bruin zijn als diegenen die zich zo graag bij ons hadden gevoegd maar die

in een geul van de geschiedenis zijn verdwenen. Natuurlijk kennen wij hun namen niet, ze zijn niet uit te spreken, en geen zee gaat ooit ten onder aan welke vorm ook van verlies of van verdriet.

Een zee weet niets, raakt nooit haar onschuld kwijt. En daarom houden we van haar. Omdat ze niets onthoudt van wat in haar gebeurt. Ze plooit zich net als wij terug, negeert wat in haar golven treurt.

En wij, wij smeren ons in, we beschermen ons tegen de zon en haar milde gloed. En drinken, als avondrood nagloeit op het strand, een cocktail, verrijkt met een kruid dat enkel in Libië groeit.